

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 401/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., *ktorou namieta* porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 8 C 56/2006 z 3. júna 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 325/2009 z 30. marca 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2010 doručená sťažnosť D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), *ktorou namieta* porušenie svojho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 56/2006 z 3. júna 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 325/2009 z 30. marca 2010 (ďalej len „krajský súd“).

2. Sťažovateľ odôvodnil svoju sťažnosť takto: *„Žaloba bola podaná dňa 03.09.2005. Uznesením 8C/56/2006-37 bolo konanie zbytočne prerušené pre iné konanie Ps 12/04, v ktorom bol sťažovateľ úspešný a tak doba prerušenia je iba zlomyselným prietahom. Podnet na konanie Ps 12/04 podal OS Žilina pre to, že prehrali so sťažovateľom na ÚS SR 4 x !*

Sťažovateľ podal sťažnosť na subjektívne a zbytočné prietahy predsedovi súdu dňa 27.07.2007, ale prietahy neboli odstránené, Ďalšiu sťažnosť podal dňa 14.04.2009.

Sťažovateľ predkladá dôkazy o skutočnosti, že podával sťažnosti MS SR na nečinnosť súdneho exekútora, rovnako Slovenskej komore exekútorov, ktorý však falošne kolegiálne kolegu ochránili.

Sťažovateľ podal námietku zaujatosti sudcu Mgr. D. Ch., ktorý v krátkej dobe zmaril konania 8C/145/2002 a 8C/7/2005, všetky sú v prietahoch a dodnes neukončené.

Napokon zákonný sudca rozhodol bez verejného prerokovania veci svojvoľne rozsudkom 8C/56/2006-bez čísla dňa 03.06.2009. Jeho chybné rozhodnutie potvrdil Krajský súd ďalším chybným rozhodnutím, čo je neúnosné konanie, nemorálne, nečestné, neobjektívne a proti obsahu súdneho spisu – teda súdy rozhodli aj protizákonne.

V čase exekúcie exekútorom JUDr. J. K. pohľadávka bola vo výške 469.601,- Sk, čo je menej ako bola výška majetku A. B., ktorá si dokonca dokázala kúpiť byt, ktorý bol vydražený na sumu 32.300,- EUR, iným exekútorom JUDr. M., v roku 2009.“

3. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ formuloval petit sťažnosti: *„Okresný súd v Žiline v konaní 8C/56/2006 porušoval základné práva D. B. garantované čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.*

Krajský súd v Žiline porušuje základné práva D. B. v konaní 8Co/325/2009-114 garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru.

Ústavný súd Slovenskej republiky potvrdzuje, že pohľadávka D. B. voči povinnej A. B. bola vymožiteľná a súdna exekúcia proti A. B. bola exekútorom zmarená.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline 8Co/325/2009-114 z dňa 30.03.2010 aj rozsudok Okresného súdu v Žiline 8C/56/2006 z dňa 03.06.2009 ako protizákonné, protiústavné a proti Dohovoru.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu v Žiline vyplatiť satisfakciu D. B. vo výške 20.000 EUR a Krajskému súdu v Žiline zaplatiť satisfakciu D. B. vo výške 40.000,- EUR v lehote 15 dní odo dňa doručenia nálezu.

V prípade omeškania má D. B. právo vymáhať úroky z omeškania vo výške 17,6 % z dlžnej sumy od dňa povinnosti zaplatiť do zaplatenia.

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť trovy advokáta v lehote 15 dní.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu konať vo veci 8C/56/2006 bez ďalších prieťahov a machinácii.

Ústavný súd prikazuje Ministerstvu spravodlivosti SR preskúmať výkon exekúcie proti povinnej A. B. a vyvodiť dôsledky voči exekútorom, ktorí uvedenú exekúciu marili od roku 2000 naďalej. Ide o JUDr. P. M., JUDr. J. K. a Ing. F. S. s doručením vyriešnia veci Ústavnému súdu a D. B., vykonať preskúmanie v zákonnej lehote.

4. V závere sťažovateľ žiada, aby mu v konaní pred ústavným súdom bol ustanovený právny zástupca.

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím,

opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh ústavný súd zistil, že predmetom sťažovateľom označeného konania na okresnom súde a odvolacom krajskom súde bola náhrada škody v sume 15 587,90 €, uplatňovaná sťažovateľom voči Slovenskej republike, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Sťažovateľ žalobu dôvodil tým, že exekútor JUDr. J. K. v konaní sp. zn. EX 1526-27/2004 úmyselne konal chybné, robil žalobcovi obštrukcie, čím znemožnil výkon exekúcie a uspokojenie pohľadávky žalobcu. Takýmto konaním podľa názoru sťažovateľa vznikla škoda, ktorej náhradu požadoval v konaní.

9. Podstatu predloženej sťažnosti tvorí tvrdenie sťažovateľa, že k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo tým, že okresný súd a krajský súd aplikovali

v predmetných konaniach zákon ústavne nekonformným spôsobom, čo viedlo k vyneseniu rozsudkov, ktoré sú podľa názoru sťažovateľa arbitrárne. Krajskému súdu zároveň sťažovateľ vytýka porušenie základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru. Sťažovateľ napokon namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neodôvodnenými priet'ahmi v označených konaniach.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru napadnutými rozsudkami

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

1.1 K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu

12. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných veciach, a to tým spôsobom, že sťažovateľ má právo sa domáhať ochrany základného práva na ústavnom súde iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

13. Ústavný súd vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá právomoc preskúmavať postup a rozhodnutie okresného súdu,

pretože jeho rozhodnutie preskúmal krajský súd v dôsledku odvolania sťažovateľa. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k rozsudku okresného súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

1. 2 K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

14. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu ústavný súd predovšetkým skúmal, či napadnutý rozsudok nie je neodôvodnený alebo arbitrárny v takom rozsahu, že by bolo možné hovoriť o sudcovskej svojvôli, ktorú napáda sťažovateľ.

15. Krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny a poukázal aj na jeho odôvodnenie: „... *pokiaľ sa navrhovateľ domáhal nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z., nemal súd pre priznanie takejto náhrady splnené podmienky. Konštatoval, že v tomto konaní nemal zistený vznik škody pre účely uplatnenia náhrady škody, ani príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Z návrhu nie je zrejmé, ako navrhovateľ vypočítal resp. určil výšku škody a preto nebol daný ani len základ takéhoto nároku. Poznamenal, že navrhovateľ má pohľadávku voči ním uvádzanej povinnej v exekučnom konaní, čo však nie je dôvodom na priznanie ďalších plnení v prospech navrhovateľa zo strany iných subjektov, ktoré sa vecou zaoberali pre tejto pohľadávke. Súd videl príčinu sporu v tom, že pohľadávka navrhovateľa je ťažko vymáhateľná, ale na tejto skutočnosti sa predmetnou činnosťou súdneho exekútora JUDr. J. K. nič nezmenilo.*“. Krajský súd v závere doplnil: „*Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ani preskúmaním spisu vedeného pod sp. zn. EX/1526/2004 neboli zistené žiadne porušenia pravidiel ustanovených právnymi normami pre výkon exekútorskej činnosti. Je pravdou, že nárok navrhovateľa ako oprávneného nebol uspokojený, ale správne konštatoval prvostupňový súd, že za nevyožiteľnosť pohľadávky oprávneného nenesie zodpovednosť súdny exekútor, a to zodpovednosť, ktorá by zakladala náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.*“

16. Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v podstate požaduje revíziu napadnutých rozsudkov, ktorými bola jeho žaloba o náhrade škody zamietnutá. Ústavný súd k tomu konštatuje, že pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

17. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu jasne a zrozumiteľne podáva výklad použitého právneho predpisu a dôvodí svoje rozhodnutie. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistil nič, čo by rozsudok krajského súdu robilo ústavne neakceptovateľným. Sťažnosťou napadnutý rozsudok je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom podáva odpoveď na všetky otázky, prečo nebolo vyhovené predmetnej žalobe. Ústavný súd poznamenáva, že právo na súdnu ochranu neznamená procesný úspech sťažovateľa vo veci (podobne II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97).

18. Ústavný súd preskúmal aj oprávnenosť tvrdenia sťažovateľa, že: „*zákonný sudca rozhodol bez verejného prerokovania veci svojvoľne rozsudkom 8C/56/2006-bez čísla dňa 03.06.2009. Jeho chybné rozhodnutie potvrdil Krajský súd ďalším chybným rozhodnutím ...*“. K tejto námietke ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ sa na pojednávanie pred okresným súdom nedostavil napriek vykázanému doručeniu predvolania. Ústavný súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania tak

nezistil prekážku, ktorá by okresnému súdu bránila vo veci konať a meritórne rozhodnúť bez prítomnosti sťažovateľa. Sťažovateľovi nebolo ani odňaté právo na riadny opravný prostriedok, ktorý aj využil, a o ktorom rozhodol príslušný krajský súd. Ústavný súd preto uzatvára, že ani z hľadiska dodržania procesných záruk nemožno hovoriť o porušení sťažovateľom označených základných práv.

2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

19. Porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru videl sťažovateľ v neprimerane dlhom trvaní súdneho konania vedeného okresným súdom a krajským súdom v spojení s nedôvodným prerušením súdneho konania vedeného okresným súdom (uznesením okresného súdu o prerušení konania z 21. júna 2006 a uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co 417/2006 z 31. októbra 2006, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu).

20. Účelom, podstatou a zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 41/02). Zároveň z tejto judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte môže dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte môže trvať (napr. mutatis mutandis II. ÚS 387/06, IV. ÚS 46/07).

21. Zo sťažnosti a z obsahu spisu vyplýva, že napadnuté konania pred okresným súdom a krajským súdom boli v merite veci právoplatne skončené rozsudkom krajského súdu, ktorý bol účastníkovi doručený 14. mája 2010. Z uvedeného je zrejmé, že v čase

doručenia sťažnosti ústavnému súdu (24. mája 2010) už okresný súd ani krajský súd vo veci sťažovateľa nekonali, a preto nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prieťahy v ňom (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV. ÚS 46/07). Účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bol už ku dňu doručenia sťažnosti ústavnému súdu v okolnostiach daného prípadu zavŕšený.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní kvalifikoval ako porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

23. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05). O taký prípad išlo aj v prerokovávanej veci vo vzťahu ku všetkým sťažovateľom označeným právam, preto ústavný súd považuje sťažnosť z už uvedených dôvodov za zjavne neopodstatnenú.

24. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti nepovažoval za potrebné ustanoviť sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že v návrhu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavných práv. Ústavný súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý mu bol zrejmý z petitu sťažnosti, ako aj jej odôvodnenia a príloh.

25. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

26. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, a to návrhu na prikázanie vo veci konať a o určení primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2010